

**OBVODNÝ BANSKÝ ÚRAD
V KOŠICIACH**

**SPRÁVA
O ČINNOSTI
OBVODNÉHO BANSKÉHO ÚRADU
ZA ROK 2022**

Košice, marec 2023

OBSAH:

Predhovor

1	ORGANIZÁCIA ŠTÁTNEJ BANSKEJ SPRÁVY	6
1.1	HBÚ.....	6
	Sídlo a kontakty	
	Personálne obsadenie ku koncu hodnoteného obdobia	
1.2	OBÚ SR	6
	Sídlo a kontakty	
	Personálne obsadenie ku koncu hodnoteného obdobia	
2	ÚLOHY ORGÁNOV HLAVNÉHO DOZORU.....	7
2.1	HBÚ.....	7
2.2	OBÚ SR.....	7
3	ČINNOSŤ ORGÁNOV HLAVNÉHO DOZORU	8
3.1	Bansko-správna činnosť.....	8
3.1.1	Správne úkony.....	8
3.1.2	Riadne a mimoriadne opravné prostriedky.....	8
3.1.3	Úhrady za dobývacie priestory, úhrady za vydobyté nerasty a uskladňovanie.....	8
	<i>Úhrada za dobývacie priestory (ďalej len „DP“)</i>	
	<i>Úhrada za vydobyté nerasty (ďalej len „VN“)</i>	
	<i>Úhrady za uskladňovanie</i>	
3.1.4	Správne poplatky.....	9
3.2	Výkon hlavného dozoru.....	10
3.2.1	Inšpekčná činnosť.....	10
3.2.2	Sankcie.....	10
3.2.3	Vyšetrovanie príčin havárií a závažných pracovných úrazov.....	11
3.2.4	Niektoré aktuálne riešené problémy.....	11
3.2.5	Overovanie odbornej spôsobilosti.....	11
3.2.6	Spolupráca s inými orgánmi a organizáciami.....	12
3.2.7	Medzinárodná spolupráca.....	13
3.2.8	Prednášková činnosť.....	13

4	BANSKO-HOSPODÁRSKY VÝVOJ	13
4.1	Uhlie.....	14
4.2	Ropa a zemný plyn.....	14
4.3	Rudy.....	15
4.4	Nerudné suroviny.....	15
4.4.1	Magnezit.....	15
4.4.2	Soľ.....	16
4.4.3	Stavebný kameň.....	17
4.4.4	Štrkopiesky a piesky.....	17
4.4.5	Tehliarske suroviny.....	17
4.5	Vápence a cementárske suroviny.....	17
4.5.1	Vápence pre špeciálne účely.....	18
4.5.2	Vápence vysokopercentné.....	18
4.6	Ostatné suroviny.....	18
5	BEZPEČNOSŤ PRÁCE A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI.....	18
5.1	Vývoj pracovnej úrazovosti.....	18
5.1.1	Závažné pracovné úrazy a havárie.....	18
5.1.2	Rozbor príčin a zdrojov pracovných úrazov.....	19
5.1.3	Choroby z povolania.....	19
5.2	Banská technika a bezpečnosť práce.....	19
5.2.1	Hlbinné dobývanie.....	19
5.2.1.1	<i>Bezpečnosť podzemných diel.....</i>	<i>20</i>
5.2.1.1.1	<i>Zvislé banské diela.....</i>	<i>20</i>
5.2.1.1.2	<i>Dlhé banské diela.....</i>	<i>20</i>
5.2.1.1.3	<i>Likvidácia vyrúbaných priestorov.....</i>	<i>22</i>
5.2.1.2	<i>Dobývanie.....</i>	<i>22</i>
5.2.1.3	<i>Vetranie.....</i>	<i>23</i>
5.2.1.4	<i>Ochrana proti požiaru a výbuchu.....</i>	<i>25</i>
5.2.1.4.1	<i>Protipožiarna ochrana v podzemí.....</i>	<i>25</i>
5.2.1.5	<i>Strojné a elektrické zariadenia.....</i>	<i>25</i>

5.2.2	Povrchové dobývanie.....	27
5.2.2.1	<i>Dobývanie.....</i>	27
5.2.2.2	<i>Strojné a elektrické zariadenia.....</i>	27
5.2.3	Výbušniny.....	29
5.2.4	Sprístupnené podzemné priestory.....	29
5.2.5	Osobitné zásahy do zemskej kôry.....	30
5.2.6	Ostané činnosti vykonávané bankým spôsobom.....	30
5.2.7	Vyhradené technické zariadenia.....	31
5.2.7.1	<i>Oprávnenia na činnosti na vyhradených technických zariadeniach.....</i>	31
5.2.7.2	<i>Osvedčenia revíznych technikov vyhradených technických zariadení.....</i>	31
5.2.7.3	<i>Prehľad významnejších VTZ.....</i>	31
5.3	Banká záchranná služba.....	32
6	BANÍCTVO A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	32
6.1	Odvaly, výsyvky a odkaliská.....	32
6.2	Rekultivácia plôch.....	33
6.3	Ochrana povrchu.....	33

P R E D H O V O R

Obsahom správy o činnosti Obvodného banského úradu v Košiciach za rok 2022, ako špecializovaného orgánu štátnej banskej správy, je sumarizácia údajov zo správ o vykonanej banskej činnosti resp. činnosti vykonávanej bankským spôsobom, trhacích prác a inej banskej činnosti od organizácií, pri výkone inžiniersko - geologického prieskumu, razenia podzemných priestorov a pivníc, prác na udržiavaní jaskýň v bezpečnom stave, strojnom vrtaní na rôzne účely a pri používaní vybraných bankských zariadení a vyhradených technických zariadení pri vyššie uvedených činnostiach, ktoré takúto činnosť vykonávajú v obvode pôsobnosti vymedzenou vyhláškou MH SR č. 146/2020 Z.z., ktorou sa určujú obvody pôsobnosti obvodných bankských úradov v znení vyhlášky 313/2020 Z.z. zmysle § 5a zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov .

Z dôvodu zmeny pôsobnosti obvodných bankských úradov, správa obsahuje aj základné údaje o činnosti Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi, do obvodu pôsobnosti ktorého aktuálne patrí okres Bardejov.

Správa je prehľadne rozdelená na textovú a tabuľkovú časť a vo vybraných ukazovateľoch porovnáva dáta z predchádzajúcich rokov.

Rok 2022 bol stále poznačený protipandemickými opatreniami, ktoré boli zavedené proti šíreniu ochorenia COVID-19, z čoho vyplynuli sťažené podmienky práce jednotlivých dozorovaných organizácií pri výkone ich činnosti, ako aj zamestnancov obvodného banského úradu. Plán hlavných úloh za rok 2022 bol napriek uvedeným sťaženým podmienkam zo strany Obvodného banského úradu v Košiciach splnený .

Zdar Boh!

Ing. Juraj Mihalík
predseda úradu

Košice, 20. marec 2023

Obvodný bankský úrad Košice

1 ORGANIZÁCIA ŠTÁTNEJ BANSKEJ SPRÁVY

1.1 HBÚ

Sídlo a kontakty
Personálne obsadenie ku koncu hodnoteného obdobia

1.2 Obvodný bankský úrad Košice

Sídlo: Timonova 23, Košice 040 01, tel.: 055/6250355, 055/7296506
e-mail: obuke@obuke.sk
mobil predsedu úradu: 0915 915 788, e-mail: predseda@obuke.sk

Personálne obsadenie sa v priebehu roku 2022 z dôvodu organizačných zmien menilo a bolo nasledovné:

Ing. Miloš Petráš, PhD. - predseda úradu do 24.11.2022
- obvodný bankský inšpektor od 25.11.2022 do 30.11.2022

Ing. Juraj Mihalík - obvodný bankský inšpektor do 24.11.2022
- predseda úradu od 25.11.2022

Ing. Marek Forrai - hlavný bankský inšpektor
Ing. Vladimír Lukačín - obvodný bankský inšpektor
Ing. Agáta Řezaninová - obvodný bankský inšpektor
Ing. Peter Uličný - obvodný bankský inšpektor
Ing. Rút Máziková - obvodný bankský inšpektor
Ing. Jana Korfantová - obvodný bankský inšpektor
Ing. Milan Bencko - obvodný bankský inšpektor
Ing. Alžbeta Pustová - obvodný bankský inšpektor
Ing. Tomáš Huszár - obvodný bankský inšpektor
Ing. Viktória Tkáčová - samostatný referent do 28.02.2023

- obvodný bankský inšpektor od 01.03.2023

Katarína Krausová - samostatný referent

Ing. Marcela Tribulová - samostatný referent

Ing. Ema Papáčová – samostatný referent od 01.10.2022

Katarína Horváthová – upratovačka do 31.01.2022

Vecná pôsobnosť Obvodného bankského úradu (ďalej len „OBÚ“) v Košiciach resp. (ďalej len „úrad“), tak ako aj ostatných obvodných bankských úradov je určená § 41 zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 51/1988 Zb.“). Miestna pôsobnosť OBÚ v Košiciach, tak ako aj ostatných obvodných bankských úradov je určená vyhláškou MH SR č. 146/2020 Z. z. v znení neskorších predpisov, z dôvodu ktorej sa v tejto správe nachádza aj činnosť OBÚ v Spišskej Novej Vsi.

2 ÚLOHY ORGÁNOV HLAVNÉHO DOZORU

2.1 HBÚ

spracované HBÚ so sídlom v Banskej Štiavnici

2.2 OBÚ v Košiciach

OBÚ v Košiciach pri výkone hlavného dozoru postupuje hlavne:

- podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov
- podľa zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov a kompetencií vymedzených v § 41
- podľa zákona č. 58/2014 Z. z., o výbušninách, výbušných predmetoch a muníciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- podľa zákona č. 261/2002 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- podľa zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov
- podľa zákona č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon)
- podľa zákona č. 258/2011 Z. z. o trvalom ukladaní oxidu uhličitého do geologického prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- podľa zákona č. 124/2006 o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov
- podľa zákona č. 211/2010 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov
- podľa zákona č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov
- podľa zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov

a k nim vydaným nariadeniam vlády, vyhlášok a smerníc, ako aj interných dokumentov Hlavného banského úradu so sídlom v Banskej Štiavnici.

K uvedeným zákonom v roku 2022 pribudol pri výkone činnosti zákon č. 331/2005 Z.z. o orgánoch štátnej správy vo veciach drogových prekurzorov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

3 ČINNOSŤ ORGÁNOV HLAVNÉHO DOZORU

3.1 Bansko-správna činnosť

3.1.1 Správne úkony

V roku 2022 na OBÚ v Košiciach bolo vybavených 3 994 registratúrnych záznamov z celkového počtu 1 397 zaevidovaných spisov, OBÚ v Spišskej Novej Vsi vybavil 31 registratúrnych záznamov z celkového počtu 26 zaevidovaných spisov.

Úrad vydal banské oprávnenie 6 právnickým osobám, zrušil ho 2 právnickým osobám. Banské oprávnenie pre fyzické osoby nebolo vydané ani zrušené.

3.1.2 Riadne a mimoriadne opravné prostriedky

spracované HBÚ so sídlom v Banskej Štiavnici

3.1.3 Úhrady za dobývacie priestory, úhrady za vydobyté nerasty a uskladňovanie

OBÚ v Košiciach vykonával podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov v spojení s nariadením vlády SR č. 50/2002 Z.z. o úhrade za dobývací priestor, úhrade za vydobyté nerasty a o úhrade za uskladňovanie plynov alebo kvapalín v znení neskorších predpisov správu úhrad za dobývacie priestory a úhrad za vydobyté nerasty. Jednotlivé operácie pri správe týchto úhrad boli zabezpečované cez Štátnu pokladnicu napojenú priamo na úrade.

Úhrada za dobývacie priestory (ďalej len „DP“)

V úradnom obvode OBÚ Košice k 31.12.2022 evidujeme 131 určených DP.

Zaplatené a priznané úhrady za DP boli vo výške 161 986,72 €, z celkového počtu 131 DP predstavovala povinnosť platby za 92 DP, ktoré boli priznané a zaplatené.

Obciam v roku 2022 bola prevedená suma 129 589,08 € a do štátneho rozpočtu za rok 2022 bolo odvedených 32 397,64 € z účtu úhrad za dobývacie priestory.

Kontroly správnosti výpočtu úhrad v priznaniach za DP v priebehu roku 2022 boli vykonané v ôsmich organizáciách, a to v organizácii: EURO KAMENĚ, s.r.o., Danucem Slovensko, a.s., Rohožník, ZEOCEM, a.s. Bystré, Zemplínska plavebná spoločnosť, Obec Zemplínske Hámre, SUPTRANS G.T.M., s.r.o., Calmit spol. s r.o. a Gemerská nerudná spoločnosť, a.s.

Pri kontrole úhrad za DP závažné nedostatky neboli zistené, overovala sa správnosť výšky vypočítaných a uhradených platieb a termín úhrady. Penále za omeškanie úhrady za DP v roku 2022 boli vyrubené organizácii Rudohorská investičná spoločnosť, a.s. a KLUBII s.r.o. spolu vo výške 148,69 €.

Úhrada za vydobyté nerasty (ďalej len „VN“)

Úhrady za fiškálny rok 2022 za VN predstavovali platobnú povinnosť úhrad v úradnom obvode OBÚ Košice podľa nasledujúcej tabuľky (v EUR):

IV.Q 2021	270 889,05
I.Q. 2022	234 162,41
II.Q. 2022	288 658,39
III.Q.2022	358 837,00
spolu:	1 152 546,85

Vyššie uvedená suma za VN bola v priebehu roka 2022 poukázaná na účet Štátnej pokladnice za vydobyté nerasty OBÚ Košice a v roku 2022 bola prevedená suma 1 163 596,28 € na účet Environmentálneho fondu.

Kontroly správnosti výpočtu úhrad v priznaniach za VN v priebehu roka 2022 boli vykonané v ôsmich organizáciách, a to v organizácii: EURO KAMENĚ, s.r.o., za dobývací priestor „Spišské Podhradie“, Danucem Slovensko, a.s., Rohožník, za dobývacie priestory „Dvorníky“ a „Gemerská Hôrka“, ZEOCEM, a.s. Bystré, za dobývacie priestory „Nižný Hrabovec“ a „Skrabské – Starý lom“, Zemplínska plavebná spoločnosť, za dobývací priestor „Svätuš“ a „Ladmovce I“, Obec Zemplínske Hámre a v organizácii SUPTRANS G.T.M., s.r.o., za dobývací priestor „Zemplínske Hámre“, Calmit spol. s r.o., za dobývací priestor „Tisovec“ a Gemerská nerudná spoločnosť, a.s., za dobývací priestor „Hnúšťa – Mútnik“.

Kontrolou úhrad za VN boli zistené nedostatky: nesúlad položiek celkových nákladov a tržieb podľa hlavnej knihy, aktualizácia metodického pokynu na výpočet úhrady za VN a v kalkuláciách nákladov nebol vyznačený sumár jednotlivých položiek, ktoré boli zahrnuté do nákladov na dobývanie a celkových nákladov. Následne organizácie vykonali opravu prepočtu priznania a jeho vysporiadanie.

Organizácie si platobnú povinnosť za VN zaplatili v plnej výške. Penále za omeškanie platby za VN v roku 2022 boli vyrubené organizácii Slovenské opáľové bane, s.r.o. a EUROTALC s.r.o. v celkovej výške 507,55 €.

Úhrady za uskladňovanie

V obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach sa nevykonáva činnosť uskladňovania plynov alebo kvapalín v prírodných horninových štruktúrach a v podzemných priestoroch, za ktorú je povinnosť platiť úhradu.

3.1.4 Správne poplatky

OBÚ v Košiciach v súlade so zákonom NR SR č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov vybral v roku 2022 správne poplatky za úkony podliehajúce vyrubeniu týchto poplatkov v celkovej sume 3 110,00 € a to celkom za 182 úkonov. Oproti roku 2021 je to vo finančnom vyjadrení pokles správnych poplatkov o 29,2 %, v počte spoplatňovaných úkonov je to pokles o 15,4 %. Väčšina týchto poplatkov bola vyrubená za vykonanie miestneho zisťovania, za skúšky a za vydanie osvedčenia alebo oprávnenia o odbornej spôsobilosti podľa bankských predpisov, za vykonanie zmien údajov v bankom registri, za vydanie rozhodnutia o povolení alebo zmene banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankským spôsobom.

3.2 Výkon hlavného dozoru

3.2.1 Inšpekčná činnosť

V roku 2022 pri vykonávaní hlavného dozoru podľa banského zákona a zákona č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov sa vykonalo celkom 326 inšpekcií. Najviac inšpekcií bolo vykonaných pri ťažbe a úprave stavebného kameňa, štrkopieskov a pieskov, pri razení tunelov a skladovaní výbušných predmetov a munície, so zameraním na kontrolu dodržiavania bezpečnostných predpisov a bezpečnosti prevádzky.

Prehľad inšpekcií podľa druhu nerastu je uvedený v prílohe č. 26.

3.2.2 Sankcie

V súlade so zákonom č. 51/1988 Zb. pri výkone dozoru sa ukladali tiež pokuty a penále, v roku 2022 boli uhradené pokuty a penále v celkovej výške 14 176,24 €, ktoré boli uložené:

- organizácii MATRIXSLOVAKIASERVIS s.r.o., Letecká 35/2052, 052 01 Spišská Nová Ves, pokuta vo výške 2 500,- € slovom „dvetisícpäťsto eur“ za porušenie povinnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia a majetku pri práci s výbušninami, výbušnými predmetmi a muníciou.
- organizácii DANUCEM Slovensko, a.s., Rohožník, 906 38 Rohožník, pokuta vo výške 2 000,- € slovom „dvetisíc eur“ za porušenie povinnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia a majetku pri práci s výbušninami, za prekročenie maximálneho povoleného množstva uskladnených výbušnín.
- organizácii TRATEC, s.r.o., Bratislavská 6465/10, 080 01 Prešov pokutu vo výške 800,- € slovom „osemsto eur“ za porušenie povinnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia a majetku pri práci s výbušninami, výbušnými predmetmi a muníciou.
- organizácii Rudohorská investičná spoločnosť, a.s., so sídlom Pod Stožkami 10, 053 21 Markušovce pokutu vo výške 100,- € slovom „jednosto eur“ za porušenie povinnosti vyplývajúcich zo zákona o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe, v súvislosti s ohlásením zmeny zodpovedného vedúceho zamestnanca.
- organizácii ZEOCEM, a.s., so sídlom Bystré 282, 094 34 Bystré pokutu vo výške 4 500,- € slovom „štyritisícpäťsto eur“ za porušenie povinnosti vyplývajúcich zo zákona o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe a pri bezpečnosti prevádzky pri úprave a zušľachtovaní nerastov.
- fyzickej osobe Peter Ďurán, Krásnohorské Podhradie pokutu vo výške 250,- € slovom „dvestopäťdesiat eur“ v priestupkovom konaní za neoprávnený vstup do banského diela v ktorom sa vykonáva banská činnosť.
- penále z omeškania platby za DP a VN uhradené v roku 2022 boli vo výške 656,24 €,
- pokuty v blokovom konaní boli uložené 15 zamestnancom v celkovej sume 370,- €.

Sumár uhradených pokút v roku 2022 je uvedený v prílohe č. 27.

3.2.3 Vyšetrovanie príčin havárií a závažných pracovných úrazov

V roku 2022 sa v obvode pôsobnosti vyskytol 1 prípad závažného pracovného úrazu, príčina vzniku havárie nebola vyšetrovaná.

3.2.4 Niektoré aktuálne riešené problémy

V roku 2022 bol úrad oslovený zo strany kompetentných štátnych orgánov a tiež poskytol množstvo informácií ohľadom mediálne známej kauzy znečistenia vodného toku Slaná vytekajúcou banskou vodou zo zaplavenej bane Nižná Slaná, kde sa dobývala železná ruda – siderit, v dobývacom priestore Nižná Slaná cez štôľňu „Marta“, ktorá sa začala raziť 27.12.2013 a reálne toto banské dielo bolo dokončené v roku 2015. Ďalšie úpravy v diele ako úprava vodnej stoky a najmä dokončenie portálu štôľne na povrchu bolo definitívne ukončené 31.10.2017. Táto štôľňa bola vyrazená na základe rozhodnutia OBÚ v Spišskej Novej Vsi, ktorý rozhodnutím č. 712-2289/2012 z 08.11.2012 nariadil organizácii Rudné bane, štátny podnik, vykonať v dobývacom priestore „Nižná Slaná“, v katastrálnych územiach Nižná Slaná a Kobeliarovo nevyhnutné opatrenia týkajúce sa usmernenia budúceho vypúšťania banských vôd po zatopení bane, a ktorého platnosť bola predĺžená rozhodnutím tohto úradu pod č. 193-2096/2014 z 28.10.2014. V roku 2017 požiadala organizácia Rudné bane, š.p. Okresný úrad Rožňava, odbor starostlivosti o životné prostredie o vydanie povolenia na uskutočnenie vodnej stavby (v už vyrazenej odvodňovacej štôľni Marta) v rámci stavby „Odvodnenie ložiska sideritových rúd Nižná Slaná“ SO 02 – Odvodňovacia prípojka a povolenia na osobitné užívanie vôd. Tento úrad rozhodnutím č. sp. OU-RV-OSZP-2017/007922 z 18.10.2017 stanovil pre organizáciu okrem iného aj spôsob prečisťovania vypúšťaných vôd, spôsob merania množstva a kvalitatívneho zloženia vypúšťaných vôd a ich vplyvu na kvalitu povrchových vôd vo vodnom toku Slaná, ako aj početnosť odberu vzoriek.

Nakoľko je úradu známe, že vo veci je vedené trestné oznámenie na neznámeho páchatela, úrad poskytuje súčinnosť jednotlivým zložkám policajného zboru SR pri šetrení tohto trestného oznámenia.

3.2.5 Overovanie odbornej spôsobilosti

Podľa vyhlášky MH SR č. 208/1993 Z.z. o požiadavkách na kvalifikáciu a overovaní odbornej spôsobilosti pracovníkov pri banskej činnosti vykonávanej banským spôsobom bolo v roku 2022 vydaných 34 osvedčení o odbornej spôsobilosti.

V roku 2022 nebolo vydané osvedčenie strelmajstra, ale zároveň bolo preskúšaných 16 strelmajstrov.

V roku 2022 bolo vydané jedno osvedčenie o odbornej spôsobilosti banského merača podľa § 4 ods. 3 výnosu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 1/1993 z 20. júla 1993 o bansko-meračskej dokumentácii pri banskej činnosti a niektorých činnostiach vykonávaných banským spôsobom.

V roku 2022 bolo vydané jedno rozhodnutie o potvrdení revízie technika a odborníka na uvádzanie ťažných zariadení do prevádzky pre banskú problematiku ťažného zariadenia, jedno rozhodnutie o potvrdení odborníka pre banskú časť spôsobilosti dopravného zariadenia - raziacej plošiny a jamy na prevádzku, dve rozhodnutia o potvrdení odborníka pre strojnú časť spôsobilosti dopravného zariadenia - raziacej plošiny a jamy na prevádzku, dve potvrdenia o spôsobilosti na vykonávanie funkcie vedúceho vetrania.

3.2.6 Spolupráca s inými orgánmi a organizáciami

Oproti predchádzajúcim rokom nedošlo v rámci spolupráce s inými orgánmi a organizáciami k zmenám, úrad spolupracoval s týmito orgánmi štátnej správy a inštitúciami (s):

- Ministerstvom životného prostredia SR
(najmä v oblasti ložiskového geologického prieskumu a posudzovania vplyvov na životné prostredie),
- Ministerstvom vnútra SR
príslušnými okresnými riaditeľstvami PZ a obvodným oddeleniami PZ
(najmä v oblasti zistených priestupkov),
- so Štátnou pokladnicou
(najmä v oblasti ekonomicko – prevádzkového riadenia úradu),
- Okresnými úradmi, odbormi starostlivosti o životné prostredie,
- Slovenskou agentúrou životného prostredia Banská Bystrica a Štátnou ochranou prírody
(najmä v oblasti zabezpečovania ochrany prírody a posudzovania vplyvov na životné prostredie),
- príslušnými okresnými úradmi
(v oblasti priestupkových konaní a riešenia stretov záujmov),
- príslušnými obcami a mestami
(najmä v oblasti výkonu štátnej správy vo forme podávania záväzných stanovísk pre zriaďovanie stavieb a zariadení nesúvisiacich s dobývaním v jednotlivých chránených ložiskových územiach a DP a v oblasti územného plánovania, v oblasti výkonu samosprávy ako s účastníkmi konania pri povoľovaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri určovaní ochranných pásiem pre sklady munície),
- Inšpektorátmi práce
(najmä pri možnosti prekrývania dozoru v niektorých organizáciách),
- Krajskou prokuratúrou
(najmä v súvislosti s napadnutou nezákonnosťou pri vydávaní stanovísk vo veci schvaľovania územných plánov a povoľovaní banskej činnosti),
- Technickou univerzitou - fakultou BERG Košice
(najmä pri riešení rôznych technických problémov, ďalšieho smerovania baníctva, pri organizovaní a zabezpečovaní priebehu kurzov za účelom získania odbornej spôsobilosti na funkciu „banský merač“, pri výučbe študentov na banických odboroch a účasťou na pravidelných zasadnutiach Vedeckej rady fakulty a pri zavádzaní vodíkových technológií do praxe),
- Ústavom geotechniky SAV Košice (najmä pri riešení technických problémov),
- Slovenským technickým múzeom Košice
(najmä pri ochrane banských technických pamiatok),
- Odborovým zväzom pracovníkov baní, geológie a naftového priemyslu a so zástupcami zamestnancov v organizáciách podliehajúcich hlavnému dozoru (najmä v oblasti bezpečnosti a pracovných podmienok zamestnancov),
- Slovenskou obchodnou inšpekciou, Inšpektorátom Košice
(v oblasti predaja a skladovania pyrotechnických výrobkov),
- Slovenskou baníckou spoločnosťou,
- Slovenskou spoločnosťou pre víťacie a trhacie práce,
- Slovenskou banskou komorou,
- Slovenským združením výrobcov kameniva,
- Združením baníckych spolkov a cechov Slovenska,
- Vyším územným celkom Košice a Prešov (najmä v oblasti územného plánovania).

3.2.7 Medzinárodná spolupráca

Ani v roku 2022 nebola možnosť veľmi udržiavať medzinárodnú spoluprácu.

Predseda úradu sa zúčastnil s predsedom HBÚ v dňoch 25-28.09.2022 v Krotoszyciach v Poľsku konferencie na tému: „Dopad banskej činnosti na životné prostredie“. Konferencia potvrdila, že likvidácia starých banských diel, ako aj rekultivácia po banskej činnosti je celoeurópsky problém, ktorý si vyžaduje zmenu v banskej legislatíve.

3.2.8 Prednášková činnosť

Na XXIII. odbornom seminári, ktorý organizovalo Slovenské združenie výrobcov kameniva vo Vyhniach v dňoch 02.-04.05.2022 pod názvom „Kameň pre budúcnosť“, sa zúčastnili dvaja inšpektori úradu. Úrad sa na tomto seminári prezentoval aj prednáškou na tému: „Geotermálna energia na Slovensku“.

Úrad vykonal školenie pre zamestnancov organizácií v obvode pôsobnosti úradu z platných banských predpisov.

Školenie sa uskutočnilo v Krompachoch v hoteli Plejsy v dňoch 12.-13.10.2022 a potvrdilo overenú skúsenosť z minulých období, že takéto školenie obohacuje o nové praktické skúsenosti v rámci zdieľania sa a podáva nové informácie, ktoré prináša zmena legislatívy resp. činnosť úradu. V rámci školenia bola možnosť poukázať aj na chyby, ktoré organizácie pri výkone svojej činnosti vykonávajú.

Predseda úradu sa angažoval na vysokej škole – fakulta BERG v Košiciach u študentov, kde sa prednášková činnosť týkala hlavne oblastí platných banských a bezpečnostných predpisov, nakoľko sa táto výučba stala už samostatným predmetom.

4 BANSKO-HOSPODÁRSKY VÝVOJ

V roku 2022 bol oproti roku 2021 nasledovný bansko-hospodársky vývoj:

- ťažba gazolínu v roku 2022 poklesla o 6,7 % (príloha č. 5)
- ťažba zemného plynu v roku 2022 poklesla o 8,69 % (príloha č. 6)
- dobývanie rúd a výroba koncentrátov vzrástla v roku 2022 o 285,71 % (príloha č. 10)
- dobývanie magnezitu a výroba koncentrátu v roku 2022 poklesol o 11,25 % (príloha č. 12)
- ťažba soli v roku 2022 vzrástla o 100 % (príloha č. 14)
- ťažba stavebného kameňa v roku 2022 vzrástla o 12,89 %. (príloha č. 16)
- ťažba štrkov a pieskov v roku 2022 poklesla o 2,54 % (príloha č. 17)
- ťažba tehliarských surovín v roku 2022 poklesla o 4,45 % (príloha č. 18)
- ťažba vápencov a cementárskych surovín v roku 2022 vzrástla o 20,33 % (príloha č. 19)
- ťažba vápencov na špeciálne účely v roku 2022 poklesla o 9,22 % (príloha č. 20)
- ťažba vysokopercentných vápencov v roku 2022 poklesla o 5,06 % (príloha č. 21)
- ťažba ostatných surovín v roku 2022 vzrástla o 0,67 % (príloha č. 22)

4.1 Uhlie

V obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach sa v roku 2022 nevykonala žiadna ťažba ani prieskum ložísk uhlia.

4.2 Ropa a zemný plyn

V obvode pôsobnosti výkonu hlavného dozoru úradu organizácia NAFTA a.s. so sídlom Votrubova 1, 821 09 Bratislava (ďalej len „organizácia“) v roku 2022 pokračovala v spolupráci s Slovakian Horizon Energy, s.r.o. Bratislava (s 50 % účasťou organizácie) vo vyhľadávacom a podrobnom geologickom prieskume vyhradeného nerastu horľavého zemného plynu v prieskumnom území (ďalej len „PÚ“) „Beša“ – interpretáciou 2D seizmických dát za účelom riešenia geologickej stavby a identifikácie lávových prúdov a predpokladaných neogénnych sedimentov pod lávovými prúdmi a spracovanie zmeny projektu geologickej úlohy vo forme návrhu zmeny – zmenšenia rozlohy prieskumného územia so zmenou rozsahu geologických prác.

V PÚ „Pavlovce nad Uhom“ prebiehala interpretácia kľúčových horizontov, tektoniky a príprava prospektov na základe spojenej 3D seizmiky a atribútov AVO, PRAVO a spracovanie zmeny projektu geologickej úlohy vo forme návrhu zmeny – zmenšenia rozlohy prieskumného územia so zmenou rozsahu geologických prác.

V etape ťažobného ložiskového prieskumu organizácia v DP „Pavlovce nad Uhom“ spracováva ložiskové podklady pre vypracovanie návrhov na otváрку plynových obzorov výhradného ložiska Senné.

Ťažba horľavého zemného plynu a gazolínu bola realizovaná na ložiskách Trhovište – Pozdišovce v DP „Pozdišovce I“, Stretava v DP „Pavlovce nad Uhom“, Senné v DP „Pavlovce nad Uhom I“, Bánovce nad Ondavou v DP „Bánovce nad Ondavou“, Žbince v DP „Žbince“, Ptrukša v DP „Kapušíanske Kláčany“ a Moravany v DP „Moravany“.

Ťažba za rok 2022 predstavovala 22,899 mil.m³ horľavého zemného plynu a 1114 t gazolínu (príloha č.5).

V rámci osobitných zásahov do zemskej kôry organizácia monitorovala ložiskové objekty výhradného ložiska Ptrukša pre podzemné uskladňovanie zemného plynu a spresňovala znalosti o tlakových a objemových pomeroch v rámci pokračujúceho dobývania ložiska. Organizácia likvidovala vytŕažené bankské vody zatláčaním do podzemných priestorov po odŕažení primárnych zdrojov horľavého zemného plynu na sondách Senné 13, Ptrukša 35 a Trhovište 42 v množstve 3281,3 m³.

Podzemné opravy sond organizácia realizovala na sonde Trhovište 41.

Likvidácie hlavných bankských diel (sond) boli ukončené v DP „Pavlovce nad Uhom I“ na sonde Stretava 3 a Stretava 48.

Zabezpečenie hlavných bankských diel (sond) pokračuje na sondách Trebišov 5R, 8, 9, 10, 11 a 12 v DP „Trebišov“ a na prieskumných vrtoch Višňov 1, Kravany 3 a Pavlovce 4 (PÚ „Východoslovenská nížina“).

V roku 2022 organizácia pravidelne monitorovala zrekultivované odkalisko Moravany.

4.3 Rudy

V obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach bola v roku 2022 ťažba rúd nasledovná:

Pri vykonávaní banskej činnosti v bankých dielach Bane Mária v DP „Rožňava I.“ a „Rožňava III.“ organizácia TRATEC s.r.o. Prešov na základe zmluvy s organizáciou GEMER-ORR, s.r.o. Bratislava sa vykonávala banká činnosť zameraná na odvodňovanie bankých diel, čistenie a rekonštrukciu bankých diel na VI. obzore, sprístupnenie bankých diel, ktoré boli v predchádzajúcom období zatopené, údržbárske práce a rekonštrukcia bankých diel na VI. obzore Bane Mária, na VI. obzore boli vykonané ďalšie prípravné práce za účelom sprístupňovania ložiska Strieborná žila. Taktiež táto organizácia zabezpečovala čerpanie bankých vôd zo slepej jamy pod úrovňou VI. obzoru tak, aby hladina vody bola stále minimálne na úrovni 80 m pod úrovňou VI. obzoru. V roku 2022 začala banká činnosť – dobývanie W-Mo rúd, ktoré boli sprístupnené štôľňou v časti zlatá baňa, DP Ochťiná I. (príloha č.10).

4.4 Nerudné suroviny

4.4.1 Magnezit

Magnezit sa v roku 2022 dobýval v týchto organizáciách:

V organizácii SMZ a.s., Jelšava predstavovala celková ťažba magnezitu 504,7 kt, čo je oproti roku 2021 menej o 186,5 kt.

V organizácii SLOVMAG, a.s. Lubeník sa celkovo vyťažilo 76,6 kt magnezitovej suroviny, čo je oproti roku 2021 menej o 1,3 kt.

V organizácii Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšťa sa vyťažilo 11,50 kt magnezitovej suroviny, čo predstavuje oproti roku 2021 pokles ťažby o 1,00 kt. Celkovo bolo v roku 2022 vyťažené 592,9 kt magnezitovej suroviny.

Oproti roku 2021, keď bolo vyťažené spolu 781,6 kt, vykazuje ťažba magnezitu zníženie o 188,70 kt.

Rok 2022 znamenal aj zníženiu odbytu magnezitu.

V roku 2022 bolo vyrobených 511,8 kt koncentrátu.

Pre nepriaznivý hospodársky vývoj a negatívnu finančnú situáciu v bývalej organizácii KOMAG a.s. Košice bol uznesením Krajského súdu v Košiciach z 29.6.1999 na majetok tejto organizácie vyhlásený konkurz. Ďalšia otvárka, príprava a dobývanie výhradného ložiska na bani Bankov bola úplne zastavená ešte v roku 1999. Následne bolo povolené zabezpečovanie bankých diel a lomu podľa overeného plánu. V roku 2000 bol majetok tejto organizácie ešte stále v konkurznom konaní. Vo februári 2001 na základe kúpnopredajnej zmluvy prešlo vlastníctvo tejto organizácie na organizácie SMZ Jelšava a.s. a TELESERVIS s.r.o. Bratislava. Následne po vzniku novej organizácie KOMAG m.z. KOŠICE s.r.o. a po predaji majetku organizáciou TELESERVIS s.r.o. Bratislava tejto novej spoločnosti bol vykonaný prevod DP „Košice“ na túto organizáciu s účinnosťou od 25.5. 2001. Následne bola tejto organizácii rozhodnutím OBÚ v Košiciach č. 1127/2001 z 11.6.2001 povolená banká činnosť – zabezpečovanie bankých diel a lomu podľa overeného plánu. V roku 2003 došlo k predaji majetku spoločnosti KOMAG m.z. KOŠICE s.r.o. spoločnosti MEOPTIS, a.s. a následne v roku 2004 s účinnosťou od 25.5. 2004 bol vykonaný prevod DP „Košice“ na túto organizáciu. Zároveň na túto spoločnosť prešli podľa bankého zákona priamo aj všetky oprávnenia a povinnosti. V roku 2006 s účinnosťou od 21.12.2006 bol vykonaný

prevod tohto DP na organizáciu Magnimex a.s. Bratislava. V roku 2011 s účinnosťou od 20.12.2011 bol vykonaný znovu prevod na organizáciu MEOPTIS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Lachova 37.

OBÚ v Košiciach vydal v roku 2015 rozhodnutie o povolení banskej činnosti - otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska magnezitu v DP „Košice“ podľa overeného plánu otvárk, prípravy a dobývania pre túto organizáciu, konkrétne sa jednalo o dobývanie magnezitu v ložiskovej časti „Medvedza“ na výstupku V-602 a v roku 2016 organizácia mala rozhodnutím OBÚ v Košiciach povolené trhacie práce malého rozsahu. Organizácia v roku 2019 vykonala na výstupku V-602 jeden odstrel, pričom bolo rozpojená rúbanina o váhe 250 ton. V roku 2022 bola rozpojená rúbanina o váhe 200 ton.

Zároveň ostalo naďalej v platnosti rozhodnutie OBÚ v Košiciach o povolení banskej činnosti – zabezpečenia bankých diel a lomu podľa overeného „Plánu zabezpečenia bankých diel, lomu a povrchových objektov DZ Bane Bankov“. Na základe toho v roku 2020 boli v podzemí a na povrchu tejto bane vykonávané aj naďalej ďalšie zabezpečovacie práce (najmä prehliadky a kontroly bankých diel, objektov a zariadení v podzemí a na povrchu, prehliadky a kontroly závalového pásma, čerpanie vôd, skúšky a revízie na funkčných zariadeniach, kontrolné merania bankého ovzdušia, údržba, opravy a obnova zariadení, prevádzkovanie funkčnej skládky odpadov a ďalšie zabezpečovacie práce podľa overeného plánu a to najmä meranie napätovo – deformačných stavov v horninovom masíve, merania prítokov vôd, údržba telefónov a signalizácie, prehliadka územia v rámci DP, prehliadky dopravných ciest a ciest určených na chôdzu zamestnancov).

Divízny závod Bočiar vo vlastníctve organizácie SMZ, a.s. Jelšava, pokračoval vo výrobe slinkov z prachových úletov dovážaných z Jelšavy.

4.4.2 Soľ

DP „Prešov I – Solivary“

V súčasnosti je v DP „Prešov I – Solivary“ takmer neriešiteľný právny stav. DP je v súčasnosti bez oprávnenej organizácie, ktorá by bola nositeľkou práv a povinností a stále hrozia škody na životnom prostredí. Likvidačné práce neboli vykonané. Výsledky zabezpečovacích prác vykonaných v roku 2010 boli zdevastované fyzickými osobami.

Zabezpečovacie práce už nie sú vykonávané, ústia jednotlivých vrto, nebezpečné časti podrúbaného územia nie sú označené a zabezpečené. Tlaky a deformácie v otvorených komorách – kavernách okolo lúhovacích vrto sa prejavujú na povrchu zvyšovaním tlaku vo vrtoch a deformáciou terénu.

V roku 2016 boli organizáciou Rudné bane, š.p. Banská Bystrica vykonávané fyzické ohliadky zamerané na kontrolu plnenia časti opatrení nariadených rozhodnutím HBÚ, ktorým bolo zmenené a nahradené rozhodnutie OBÚ v Košiciach na zaistenie ochrany všeobecných záujmov v DP „Prešov I – Solivary“ a v jeho okolí pre organizáciu Rudné bane š.p. Výsledky týchto ohliadok boli hlásené pravidelne na OBÚ v Košiciach.

Proti tomuto rozhodnutiu HBÚ podal protest prokurátor Krajskej prokuratúry Banská Bystrica. HBÚ ďalším rozhodnutím tomuto protestu prokurátora v plnom rozsahu vyhovel, zrušil svoje rozhodnutie aj rozhodnutie OBÚ v Košiciach o nariadení opatrení organizácii Rudné bane, š.p. z dôvodu vecnej nepríslušnosti.

V DP „Prešov I – Solivary“ sú v platnosti úradom nariadené opatrenia naposledy známemu vlastníčkovi vrto – organizácii EKOFARMA, s.r.o. na zaistenie bezpečnosti

a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky a zariadení lúhovacieho poľa (pravidelné kontroly zabezpečenia ústia jednotlivých vrtov a stavu akumuláčnych nádrží a ich zabezpečenie na zabránenie úniku soľanky do terénu). Táto organizácia je v súčasnosti nezastihnuteľná bez možnosti akejkoľvek komunikácie. V roku 2022 OBÚ Košice uverejnil začatie výberového konania o prevod DP „Prešov I – Solivary“ na inú organizáciu v Obchodnom vestníku. Do výberového konania nebol doručený žiadny návrh.

Za účelom riešenia nepriaznivej situácie v DP „Prešov I - Solivary“ sa 6.7.2022 uskutočnilo stretnutie zástupcov OBÚ Košice, Mesta Prešov, Okresného úradu životného prostredia Prešov, Slovenského technického múzea a autorky projektu – Plánu likvidácie hlavných bankských diel - vrtov Ing. Viery Ježíkovej s cieľom dohodnúť spoločný postup na zabránenie ďalších škôd na životnom prostredí, stabilizácii povrchu a trvalému zamedzeniu výtokov soľanky na povrch terénu a do povrchových vôd podľa Plánu likvidácie hlavných bankských diel - vrtov. Ďalšia komunikácia medzi zúčastnenými prebieha písomnou formou.

DP „Zbudza“

V DP „Zbudza“ bola v roku 2022 vykonávaná organizáciou PROROGO, s.r.o. bankská činnosť - ťažba soli. Organizácia vykonávala ťažbu z vrtu P4. Soľ sa dobývala vrtom z povrchu lúhovaním, pričom v roku 2022 sa používala dobývací metóda neriadeného priameho lúhovania sólovrtu. Ťažba sa vykonávala pomocou tlakového čerpadla. Lúhovacím médiom bola voda a slabo nasýtená soľanka. Z vrtu sa vyťažilo 0,002 kt soli (príloha č.14). Soľanka nebola spracovaná vo výrobnom závode. Výrobný závod nie je vybudovaný. Úprava a zušľachtovanie neboli vykonávané.

4.4.3 Stavebný kameň

Celková ťažba stavebného kameňa v roku 2022 bola vo výške 5084,35 kt (v roku 2021 - 4 525,40 kt), t.j. oproti roku 2021 zvýšenie ťažby stavebného kameňa o 559,0 kt, čo predstavuje zvýšenie ťažby o 12,35 %. Celkový počet zamestnancov pri ťažbe stavebného kameňa za rok 2022 bol 403 zamestnancov (v roku 2021 - 357), t.j. oproti roku 2021 sa zvýšenie o 46 zamestnancov (príloha č. 16).

4.4.4 Štrkopiesky a piesky

Ťažba štrkopieskov a pieskov v roku 2022 oproti roku 2021 klesla o 402 kt (v roku 2022 – 1014 kt a v roku 2021 – 1416 kt). Počet zamestnancov taktiež klesol zo 118 na 115 t.j. o 3 zamestnancov (príloha č. 17).

4.4.5 Tehliarske suroviny

Ťažba tehliarskych hĺn v roku 2022 bola vykonávaná v DP „Drienov“ a v DP „Močarmany“ v celkovom množstve 236 kt (o 11 kt menej ako v roku 2021). Počet zamestnancov sa nezmenil -18 zamestnancov (príloha č. 18).

4.5 Vápence a cementárske suroviny

Celková ťažba vápencov a cementárskych surovín v roku 2022 vzrástla oproti roku 2021 na hodnotu 71 kt, čo je o 12 kt viac (v roku 2022 – 71 kt). Počet zamestnancov pri ťažbe ostal oproti roku 2022 rovnaký - 20 zamestnancov (príloha č. 19).

4.5.1 Vápence pre špeciálne účely

Ťažba vápencov pre špeciálne účely v roku 2022 bola 18,7 kt, čo je o 1,9 kt menej ako v roku 2021. Dobývanie sa vykonávalo v DP „Ladmovce II“ a v DP „Oreské“. Celkový počet zamestnancov oproti roku 2021 sa nezmenil (12 zamestnancov) (príloha č. 20).

4.5.2 Vápence vysokopercentné

Celková ťažba vysokopercentných vápencov v roku 2022 klesla oproti roku 2021 z množstva 2420,3 kt na 2297,8 kt, t.j. o 122,5 kt menej. Dobývanie a úprava sa vykonávali v DP „Včeláre“, „Tisovec“, „Slavec“, „Jaklovce“ a „Host'ovce“. Počet zamestnancov vzrástol z 91 na 94 zamestnancov (príloha č. 21).

4.6 Ostatné suroviny

Z ostatných surovín sa v roku 2022 dobývali ložiská zeolitu, bentonitu, kaolínu, živcov, keramických ílov, brucitu, travertínu, sadrovca, mastenca, anhydritu a drahého opálu. Celková ťažba týchto surovín vzrástla na 465,5 kt, čo je o 3,1 kt viac oproti roku 2021. Celkový počet zamestnancov zamestnaných pri ťažbe týchto surovín vzrástol zo 193 na 207 zamestnancov (príloha č. 22).

5 BEZPEČNOSŤ PRÁCE A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI

5.1 Vývoj pracovnej úrazovosti

V organizáciách v pôsobnosti výkonu hlavného dozoru úradu sa v roku 2022 stalo 39 registrovaných pracovných úrazov, z toho bol zaznamenaný 1 prípad závažného pracovného úrazu.

V podzemí hlbinných baní v roku 2022 v obvode pôsobnosti úradu došlo k 20 registrovaným pracovným úrazom.

Celkové porovnanie pracovnej úrazovosti v roku 2022 s rokmi 2018 až 2021 :

Spolu pracovné úrazy:	z toho:	závažné	smrteľné
2018	9	0	0
2019	21	2	2
2020	54	1	0
2021	44	0	0
2022	39	1	0

5.1.1 Závažné pracovné úrazy a havárie

V roku 2022 v organizáciách v pôsobnosti výkonu hlavného dozoru úradu úrad bol šetrený 1 prípad závažného pracovného úrazu v podzemí organizácie SLOVMAG, a.s. Lubeník.

5.1.2 Rozbor príčin a zdrojov pracovných úrazov

V obvode pôsobnosti úradu sa v roku 2022 stalo 39 registrovaných pracovných úrazov, čo je v porovnaní s rokom 2021 o 5 registrovaných pracovných úrazov menej. V roku 2022 bol zaznamenaný 1 prípad závažného pracovného úrazu, pričom v roku 2021 nebol zaznamenaný závažný pracovný úraz.

Najčastejším zdrojom registrovaných pracovných úrazov bol materiál (hornina), bremená a predmety (56,41 %) a najčastejšou príčinou registrovaných pracovných úrazov boli nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon (76,92 %).

5.1.3 Choroby z povolania

V roku 2022 bolo v obvode pôsobnosti úradu zaznamenaných 10 prípadov chorôb z povolania. Z uvedeného počtu boli 3 prípady z dôvodu dlhodobého nadmerného jednostranného zaťaženia, 6 prípadov choroby z povolania z dôvodu vibrácii a 1 choroba z povolania z dôvodu hluchoty.

5.2 Banská technika a bezpečnosť práce

5.2.1 Hlbinné dobývanie

Pri dobývaní ložísk v podzemí sa používali dobývacie metódy obdobne ako v predchádzajúcom období. V roku 2022 bolo v prevádzke celkovo 53 dobývok.

V organizácii Danucem Slovensko a.s. Rohožník, baňa Fortuna (od 1.10.2021 zmenený názov organizácie CRH (Slovensko) a.s.) v DP Gemerská Hôrka sa v roku 2022 dobývanie vykonávalo na 1 dobývke - otvorená komora.

Na ložisku SMZ, a.s. Jelšava najpoužívanejšou dobývacou metódou je výstupkové dobývanie so zakladaním vyrúbaných priestorov na 9 dobývkach a na dobývkach, ktoré používali dobývaciu metódu otvorená komora sa vykonávali likvidačné práce na 2 dobývkach.

V organizácii SLOVMAG, a.s. Lubeník sa používala dobývacia metóda medziobzorové dobývanie na zával na 9 dobývkach. Banské diela boli razené ručne bez výstuže a v tektonicky porušených úsekoch boli vystužované oceľovou mrežovinou v kombinácii s lepenými oceľovými svorníkmi.

V organizácii VSK, s.r.o. Novoveská Huta je dlhoročne zaužívané dobývanie na skládku. Počet dobývok v roku 2022 - 0.

V organizácii Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšť'a sa v roku 2022 pre dobývanie magnezitu používala dobývacia metóda medziobzorové dobývanie na zával na 2 dobývkach.

Organizácia EUROTALC s.r.o. Gemerská Poloma na ložisku mastenca v Gemerskej Polome pokračovala v skúšobnej prevádzke dobývacej metódy – „Dobývanie chodbicovaním

so zakladaním vydobytých priestorov“. Vydobyté priestory sú vyplnené základkou, ktorá je pripravovaná v semimobilnej betonárke na povrchu a do podzemia sa prepravuje koľajovým remixérom typu KBM 11. V roku 2022 bolo založených 25 dobývacích komôr, pričom bolo použitých 31,267 m³ základkových zmesí. Celkový počet vydobytých komôr v príslušnom roku bol 32.

Na bani Bankov v DP „Košice“, organizácia MEOPTIS, s.r.o. hlbinné dobývanie vykonávala v r. 2022 podľa overeného POPD – banská činnosť dobývanie magnezitu na výstupku V-602 a popritom aj zriaďovanie, zabezpečenie a likvidácia banských diel a lomov.

5.2.1.1 Bezpečnosť podzemných diel

V roku 2022 sa zaisťovala bezpečnosť len tých podzemných diel bane Bankov v dobývacom priestore „Košice“, ktoré sú potrebné na vykonávanie zabezpečenia bane Bankov (zaisťovanie bezpečnosti na Jame Východ, prístupových a únikových banských diel smerujúcich k hlavnej čerpacej stanici). V podzemných priestoroch ložiskovej časti Bankov – v priestoroch otvorených komôr K-569 až 572, 574 a 575 a v nadväzujúcich banských dielach ako aj na vyšších obzoroch tejto ložiskovej časti bolo zabezpečované nepretržité sledovanie seizmickej aktivity masívu univerzálnou geofyzikálnou aparátúrou UGA-15.

V organizáciách SMZ, a.s. Jelšava a SLOVMAG, a.s. Lubeník je vybudovaný geotechnický varovný systém, ktorým sa naďalej sledujú napätové deformačné zmeny pohybu masívu, nadložia a závalového pásma. Banské diela boli razené prevažne bez výstuže a v zoslabených úsekoch boli vystužované oceľovou mrežovinou v kombinácii s lepenými oceľovými svorníkmi a striekaným betónom. Z dôvodu zníženia prejavov banskej činnosti na povrch v organizácii SMZ, a.s. Jelšava sa naďalej využíva výstupkové dobývanie so základkou.

5.2.1.1.1 Zvislé banské diela

Razenie ostatných zvislých banských diel sa vykonáva prevažne ručne pomocou vrtno-trhacích prác bez použitia, resp. s použitím raziacich plošín RP-3 a vrtacích kladív VK 22, PP 80, PP 100 s pneumatikami podperami. V roku 2022 boli razené zvislé banské diela iba v organizácii SLOVMAG, a.s. Lubeník a SMZ, a.s. Jelšava.

Prehľad vyrazených komínov (odrezové komíny, odťažbové komíny, zásobníky a pod.) pri vnútroblokovej príprave dobývacích blokov podľa jednotlivých organizácií:

- SLOVMAG, a.s. Lubeník – 35,5 m,
- SMZ, a.s. Jelšava – 14,0 m,
- VSK, s.r.o. Novoveská Huta – 0 m,
- Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšť'a – 0 m,
- Danucem Slovensko a.s. Rohožník, baňa Fortuna Gemerská Hôrka – 0 m,
- EUROTALC s.r.o. Gemerská Poloma – 0 m,
- TRATEC s.r.o. Prešov – 0 m.

Hlavné zvislé banské diela v DP „Košice“ ako ani komíny neboli razené ani hlbené. V prevádzke bane Bankov je udržiavané iba jedno hlavné zvislé banské dielo, a to Jama Východ. Na tejto jame je povolená iba výnimočná jazda.

Ostatné hlavné zvislé banské diela (Hlavná ťažná jama, Jama Západ a Nová vetracia jama) slúžia ako vetracie, resp. únikové cesty.

5.2.1.1.2 Dlhé banské diela

Spôsob razenia horizontálnych banských diel na rudných a nerudných ložiskách sa nezmenil. Vykonávajú sa spravidla vrtno-trhacími prácami. S použitím vrtných kladív VK-15 a VK-22 na pneumatikách podperách P-100 RR 80/100, VS-1 B, VP 800, trhavinami typu Danubit 1, DAP, želatinovými trhavinami Ecodanubit, Austrogel, Emulex a Poladyn s odťažbou škrabákovými vrátkami ŠV-20, ŠV-30, s nakladaním rozpojenej horniny lopatovým nakladačom NL-12V, NL-15V a NLP 15, prepravníkovými nakladačmi MIS – 1P, PN - 1500, 1700, 2 200, UNC 200, do banských vozov, resp. nákladných áut. V SMZ, a. s. Jelšava vrtné práce sa vykonávajú s použitím vrtných vozov Boomer H-282, Boomer M2C, Boomer S2, Simba ME 7C, nakladanie kolesovými nakladačmi typu CAT 950, Volvo L 110 G, Volvo L 110 H, prepravníkovými nakladačmi CAT ELPHINSTONE R 1700 G, Wagner ST2G, doprava nákladnými motorovými vozidlami Tatra Force, Tatra 163 Jamal, CAT AD 30, CAT 725, CAT AD 730 (viď. kap. 4.2.1.5.1.).

V organizácii SLOVMAG, a.s. Lubeník boli banské diela vyrazené ručne vrtno-trhacími prácami, použité vrtné kladivá VK-15, VK-22 s pneumatikou podperou, odťažba škrabákovými vrátkami ŠV-20, ŠV-30 a lyžicovými nakladačmi typu NL-15, PPN-1S.

Pri razení horizontálnych banských diel na ložisku mastenca v Gemerskej Polome spoločnosťou EUROTALC s.r.o. Gemerská Poloma sa vykonáva vrtanie vývrtov vrtacím vozom ATLAS COPCO typu RAILDRILL 282 s dvoma vrtacími kladivami ATLAS COPCO 12 – 38 a taktiež s vrtacím vozom SANDVIK DD 311, odťažba sa vykonáva kolesovými nakladačmi typu SANDVIC LH410, ATLAS COPCO ST2G a ST3,5, doprava rúbaniny pomocou zásobníkových vozov typu SHUTTLECAR HRST 115C a pomocou samovýšných vozov typu MUHLHAUSER a lokomotív GIA DHD 20 a GIA DHD 15, Schöma CHL 60. Ukladanie rúbaniny na samoskládku sa vykonáva kolesovým nakladačom typu CAT 950G.

V organizácii Danucem Slovensko a.s. Rohožník, baňa Fortuna Gemerská Hôrka sa na vrtné práce využíva vrtný voz typu Boomer 281-1B, nakladanie rúbaniny lopatovým nakladačom typu CAT 950K a odťažba rúbaniny sa realizuje nákladným automobilom typu TATRA T 815. Bolo vyrazené 180 m úpadnice na otvorenie horizontu 180 m.n.m.

Pri vykonávaní banskej činnosti v roku 2022 v banských dielach Bane Mária v DP „Rožňava I.“ a „Rožňava III.“ organizácia TRATEC s.r.o. na základe zmluvy s organizáciou GEMER-ORR, s.r.o. Bratislava pokračovala v činnosti zameranej na odvodňovanie banských diel, sprístupnenie banských diel, ktoré boli v predchádzajúcom období zatopené, údržbárske práce a rekonštrukcia banských diel na VI. obzore Bane Mária, vytvorenie podmienok pre dobývanie Ag rúd na Žile Strieborná. Taktiež táto organizácia zabezpečovala čerpanie banských vôd zo slepej jamy pod úrovňou VI. obzoru, tak aby hladina vody bola stále minimálne na úrovni 80 m pod úrovňou VI. obzoru.

Prehľad razenia dlhých banských diel podľa jednotlivých organizácií:

- SLOVMAG, a. s. Lubeník – 74,7 m,

- SMZ, a.s. Jelšava – 192,5 m,
- GE.NE.S, a.s. Hnúšťa – 35,0 m,
- VSK, s.r.o. Novoveská Huta – 0 m,
- Danucem Slovensko a.s. Rohožník, baňa Fortuna Gemerská Hôrka – 30,0 m,
- EUROTALC s.r.o. Gemerská Poloma – 178,0 m.

5.2.1.1.3 *Likvidácia vyrúbaných priestorov*

V roku 2022 sa sledovala likvidácia a zabezpečenie banských diel, ktoré vykonáva organizácia Rudné bane, š.p. Banská Bystrica, stredisko Spišská Nová Ves.

Na základe rozhodnutia OBÚ v Spišskej Novej Vsi č. 326-1034/2008 z 05.05.2008 o povolení banskej činnosti - zabezpečenie banských diel a likvidácie hlavných banských diel na lokalite Slovinky a rozhodnutia OBÚ v Spišskej Novej Vsi č. 547-1713/2017 zo dňa 14.11.2017, pokračovali v roku 2022 práce na stavbe „Oporný múr pri Slovinskom potoku“.

Na základe rozhodnutia OBÚ v Spišskej Novej Vsi č. 326-1034/2008 a nadväzne rozhodnutia OBÚ v Spišskej Novej Vsi č. 930-2814/2015 zo dňa 22.12.2015 boli v priebehu roka 2022 vykonávané merania množstva a kvality vypúšťaných banských vôd v lokalite Slovinky a pokračovali práce na odvádzaní banských vôd zo štólne Alžbeta a vykonali sa terénne úpravy v okolí portálu štólne Alžbeta.

V priebehu roka 2022 bola vykonávaná pravidelná údržba odkaliska Smolník v k. ú. Smolnícka Huta a Bodnarec v k. ú. Slovinky a čistenie Rudnianskeho potoka pred vyústením odvodnenia zo štólne Rochus v k. ú. Rudňany.

5.2.1.2 *Dobývanie*

Pri dobývaní ložísk v podzemí sa používali dobývacie metódy obdobne ako v predchádzajúcom období.

V organizácii Danucem Slovensko a.s. Rohožník Rohožník, baňa Fortuna v DP Gemerská Hôrka sa v roku 2022 dobývanie vykonávalo na 1 dobývke - otvorená komora.

Na ložisku SMZ, a.s. Jelšava najpoužívanejšou dobývacou metódou je výstupkové dobývanie so zakladaním vyrúbaných priestorov na 9 dobývkach a na dobývkach, ktoré používali dobývaciu metódu otvorená komora sa vykonávali likvidačné práce na 2 dobývkach.

V organizácii SLOVMAG, a.s. Lubeník sa používala dobývací metóda medziobzorové dobývanie na zával na 7 dobývkach.

V organizácii VSK, s.r.o. Novoveská Huta je dlhoročne zaužívané dobývanie na skládku. Počet dobývok v roku 2022 - 0.

V organizácii Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšťa sa v roku 2022 pre dobývanie magnezitu používala dobývací metóda medziobzorové dobývanie na zával na 2 dobývkach.

Organizácia EUROTALC s.r.o. Gemerská Poloma na ložisku mastenca v Gemerskej Polome pokračovala v skúšobnej prevádzke dobývacej metódy – „Dobývanie chodbicovaním

so zakladaním vydobytých priestorov“. Vydobyté priestory sú vyplnené základkou, ktorá je pripravovaná v semimobilnej betonárke na povrchu a do podzemia sa prepravuje koľajovým remixérom typu KBM 11. Dobývanie bolo vykonané na 32 dobývkach.

5.2.1.3 Vetranie

Vedenie banských vetrov v jednotlivých baniach uvádzame podľa jednotlivých organizácií.

SMZ, a.s. Jelšava

Umelé vetranie pracovísk v podzemí je zabezpečené hlavným ventilátorom, ktorý je umiestnený na povrchu. V prevádzke bol ventilátor F – 04. Ventilátorom sú ovetrávané horizonty 323, 350 a 390 m n.m. a to pracoviská výstupkového dobývania sektorov D a E, otvorené komory a presýpacia stanica. Čerstvé vetry na tieto pracoviská sú privádzané cez hlavné vŕažné banské diela a postupne sú vedené cez pracoviská horizontu 323, 350 až na výdušný horizont 390 m n.m., odkiaľ sú hlavným ventilátorom odvádzané vetracou šachtou na povrch. Podzemným ventilátorom typu PFSU–335-140-46 umiestnenom na horizonte 306 m n.m. sú ovetrávané pracoviská výstupkového dobývania (sektor J1, J2, S1, S2, S3, S4Z, S4V, S5Z, S5V, S5AZ, S5AV, S6Z, S6AZ, S6V, S7) na horizonte 220 m n.m.. Čerstvé vetry na tieto pracoviská sú privádzané cez hlavné vŕažné diela a postupne sú vedené cez pracoviská horizontu 220 m n.m., cez systém výdušných komínov na horizont 306 m n.m. až na výdušný horizont 390 m n.m., odkiaľ sú hlavným ventilátorom odvádzané šachtou na povrch.

SLOVMAG, a.s. Lubeník

System vetrania na bani Lubeník je skoncentrovaný do jedného vetracieho oddelenia napojeného na hlavné výdušné dielo jamy Hlinka, kde sú inštalované aj rezervné ventilátory, stabilne napojené na existujúci vetrací systém. Banské vetry boli vedené vŕažnými banskými dielami až na XI. obzor, výdušnými prekopmi na úrovni VII. a IX. obzoru vetracou jamou Hlinka na povrch. V zimnom období je používaný ohrev vŕažných vetrov na ohľbni Hlavnej ťažnej jamy.

VSK, s.r.o. Novoveská Huta

Pre zaistenie vetrania podzemných pracovísk je vetrací systém spojený cez 0-tý obzor s povrchom štôľňou, ktorou je vedený vŕažný prúd a výdušným komínom s dovrchnou chodbou, ústiacou k sacej strane hlavného ventilátora – táto cesta slúži pre vedenie celkového výdušného veterného prúdu. Vetranie 0-tého obzoru je zaistené vŕažným veterným prúdom cez štôľňu. Na I. obzor sú vŕažné vetry vedené 1. úpadnou chodbou – výdušný veterný prúd vedie systémom výdušných komínov vo východnej časti ložiska k hlavnému ventilátoru, ku ktorému vedie celkový výdušný prúd. Vŕažné vetry na II. obzore sú vedené z 0-tého obzoru 2. úpadnicou a z I. obzoru komínmi. Spojený výdušný veterný prúd je vedený

komínmi ku hlavnému ventilátoru. Ovetrávanie III. obzoru nie je zabezpečené z dôvodu zatopenia obzoru.

Gemerská nerudná spoločnosť, a. s. Hnúšťa

Pracoviská v podzemí sa ovetrávali umele pomocou hlavného ventilátora, ktorý je umiestnený v povrchovej ventilátorovni nad vyústením vetracej šachty. Vŕažné diela sú ústie Nižnej štôlne, autotunel Barbora a rampa. Hlavné výdušné dielo je vetracia šachta situovaná v blízkosti autotunela.

Danucem Slovensko a.s. Rohožník , baňa Fortuna v Gemerskej Hôrke

V priebehu roku 2017 bola dokončená a skolaudovaná stavba „Ventilátorovňa bane Fortuna Gemerská Hôrka“ v podzemí na horizonte 210 m n. m., vo vzdialenosti 185 m od vyústenia výdušnej štôlne na povrch, ktorá bola realizovaná ako druhé otvárkové a únikové banské dielo. V uvedenej ventilátorovni bol osadený hlavný banský ventilátor typu ALM 1250-420-6/36°-6/30,0 VSZ, ktorý zabezpečuje vetranie bane. Neprerazené banské diela sú ovetrávané separátne pomocou luňových ventilátorov.

EUROTALC s.r.o., štôlna Elisabeth, Gemerská Poloma

Baňa „Elisabeth“ v Gemerskej Polome je vetraná pomocou hlavného banského ventilátora typu AL 16-1100 od firmy Korfmann. Ako hlavné vŕažné banské dielo slúži otvárková štôlna, ako výdušné banské dielo slúži vetrací komín „Werner“. Ventilátorovňa je umiestnená na päte vetracieho komína. Neprerazené banské diela a dobývacie chodby sú ovetrávané separátne luňovým ťahom s priemerom 700 mm.

V obvode OBÚ Košice na podzemných pracoviskách sa meranie koncentrácie škodlivín vykonáva prístrojom GAS BADGE PRO, ZMP 04, TESTO 300M, Universal - 66 s použitím detekčných trubičiek na O₂, CO, CO₂ a NO_x, toximetrom TX-11 francúzskej firmy Oldham - TX 11 CO a TX-11 NO, Oldham TX 11- O₂, multifunkčný indikátor toxických plynov Oldham NX 2100, Oldham MX6, GAS BADGE PRO (CO₂, NO₂), digitálnym detektorom Mx6 iBrid, Testo 300, Testo-33 firmy Testotherm a analytickými pumpami so vzorkovnicami. V organizácii EUROTALC s.r.o., Gemerská Poloma sú koncentrácie plynov merané nepretržite stacionárnymi prístrojmi typu Dräger Polytron 8100/8720 IR a prenosným prístrojom MX6 iBRID. Na meranie ionizačného žiarenia sa používajú prístroje ZMP 04 a RP - 23. Rozbory banského ovzdušia boli vykonávané aj dodávateľsky cez HBZS Prievidza.

Na bani Bankov organizácie MEOPTIS, s.r.o na základe rozhodnutia HBÚ Banská Štiavnica o povolení výnimky z § 118 ods. 2 vyhlášky SBÚ č. 21/1989 Zb. (upustenie od požiadavky umelého vetrania bane) sa vetranie používaných banských diel vykonáva iba prirodzeným priechodným vetracím prúdom pri dodržiavaní podmienok určených vyššie uvedeným rozhodnutím. Tento prirodzený ťah banských vetrov vyhovuje ďalším požiadavkám vyhlášky SBÚ č. 21/1989 Zb.

5.2.1.4 Ochrana proti požiaru a výbuchu

5.2.1.4.1 *Protipožiarna ochrana v podzemí*

Základ požiarnej prevencie v hlbinných baniach tvorí bankský požiarly vodovod. Ten zároveň slúži aj ako zdroj technologickej vody potrebnej pre víťanie v podzemí. Taktiež v podzemí a na povrchu sú na určených miestach zriadené požiarne sklady a požiarne nádrže. Prenosné hasiace prístroje sú rozmiestnené podľa jednotlivých havarijných plánov. Všetky mobilné mechanizmy s naftovými motormi nasadené v podzemí sú vybavené stabilným hasiacim zariadením a prenosnými hasiacimi prístrojmi.

5.2.1.5 Strojné a elektrické zariadenia

Na bani Bankov sa v priebehu roka 2022 nevykonávala ťažobná činnosť. Elektrické rozvody na bani Bankov sú v prevádzke hlavne kvôli zabezpečeniu bane, najmä kvôli čerpaniu bankských vôd z ČS na VI. horizonte na povrch ako aj obsluhu ťažného zariadenia Jamy Východ v súvislosti s fáraním do podzemia.

Pre bankskú prevádzku v súčasnosti už nie sú zabezpečené prívody elektrickej energie z dvoch nezávislých zdrojov. Bankská prevádzka Bankov je napojená z rozvodne 110/22 kV Košice - Západ dvojitým vzdušným vedením 22 kV. Baňa Bankov je prepojená vlastným dvojitým vzdušným vedením 22 kV s bývalou tepelnou prevádzkou Ťahanovce. Druhý – nezávislý zdroj napájania káblovým vedením 22 kV z rozvodne Košice - Východ 110/22 kV do likvidovanej bývalej tepelnej prevádzky Košice - Ťahanovce nie je funkčný.

V zmysle STN 34 1610 nie sú splnené podmienky na dodávku elektrickej energie I. stupňa. V rámci úsporných opatrení v roku 2002 vo vstupnej trafostanici bol transformátor 10 MVA nahradený transformátorom 2,5 MVA. Vo vstupných trafostaniciach sa napätie transformuje jednak z 22 kV na 6 kV pre pohony veľkých spotrebičov (čerpádlá, ťažný stroj) a pre napojenie podružných trafostaníc v podzemí 6/0,4 kV. Pre ostatné spotrebiče sa transformuje napätie z 22 kV na 0,4 kV. Do podzemia sú káblové prívody vedené Hlavnou ťažnou jamou, a to jednak o napätí 6 kV a tiež s izolovanou sústavou o napätí 400 V. Okrem toho pre ďalšiu časť ložiska sú vedené do podzemia káblové vedenia s izolovanou sústavou o napätí 400 V Jamou Východ. Ťažný stroj s pohonom Ward-Leonard na Hlavnej ťažnej jame s inštalovaným výkonom 2200 kW pri zastavenej ťažbe magnezitu sa nevyužíval. Ťažný stroj na Jame Východ s asynchrónnym elektromotorom 200 kW bol v priebehu roka 2022 využívaný na dopravu osôb do podzemia najmä pre obsluhu čerpacej stanice a pre dozorné orgány organizácie.

V roku 2022 na výstupkovom dobývaní v SMZ, a.s. Jelšava sa na bezkoľajovú dopravu používali veľkokapacitné nákladné vozidlo TATRA 163 Jamal (8 ks), nákladné vozidlá Tatra Force (2 ks), nákladné vozidlá CATERPILLAR 725 (2 ks), CATERPILLAR AD 30 a CATERPILLAR AD 730. Ďalej boli nasadené štyri bankské nakladače CATERPILLAR CAT 950 G a štyri bankské nakladače Volvo L110H. Boli nasadené aj prepravníkové nakladače CAT ELPHISTONE R1700G 4x a jeden Wagner ST2G. Ďalej boli nasadené ďalšie zariadenia a to: vrtací voz BOOMER H 282, vrtací voz BOOMER M2C a vrtný voz BOOMER S2 od firmy Atlas Copco. Na víťanie sa používala jedna vrtná súprava typu

SIMBA ME 7C. Pre zníženie spotreby elektrickej energie a strát v tlakovzdušnom systéme boli na vzdialené pracoviská nasadené malé kompresory poháňané naftovými spaľovacími motormi na pojazdných podvozkoch (GA 75+, CSD 102, XAS 67Dd - 3 ks).

Vrtné práce sa vykonávali pri dobývaní ložiska mastenca v DP „Gemerská Poloma“ pomocou vrtacieho voza ATLAS COPCO RAIDRILL 282 s dvomi vrtacími kladivami ATLAS COPCO 12 – 38 a taktiež vrtacím vozom SANDVIK DD311. Na vrtanie sa používala jedna vrtná súprava typu DIAMEC 262. Odťažba bola vykonávaná kolesovým nakladačom SANDVIC LH410, ATLAS COPCO ST2G a ATLAS COPCO ST3,5, ukladanie na medzi skládku kolesovým nakladačom CAT 950G. Doprava koľajovými zásobníkovými vozmi na jalovinu SHUTTLECAR HRST 115C - 4 ks, úžitková zložka samovýsypnými vozmi Muhlhauser a s lokomotívami GIA DHD20, GIA DHD15 a dvoma lokomotívami Schöma CHL 60 G. Na povrchu pri úprave boli používané kolesové nakladače Liebherr 576X-power, Liebherr 556X-power, Liebherr 506, Komatsu WA 380-8 a Krammer 2605. Základka bola pripravovaná v semimobilnej betonárke na povrchu a do podzemia prepravovaná koľajovým remixerom KBM 11. Organizácia používa vybrané banské zariadenie – minirýpadlo s možnosťou používať búracie kladivo (impaktor) na pásovom podvozku YANMAR, Model: ViO33U, ktoré vyrába YANMAR C.E. Europe SAS - 25, Rue de la Tambourine, F-52115 SaintDizierCedex, Francúzsko. Každý stroj so spaľovacím motorom používaný v podzemí je vybavený hasiacim zariadením s centrálnym rozvodom a prenosným hasiacim prístrojom.

Vrtné práce sa vykonávajú od apríla 2018 v bani Fortuna Gemerská Hôrka elektrohydraulickým vrtným vozom Boomer 281-1B a ručné vrtanie sa odvtedy nepoužíva. Odťažba sa realizuje nákladným automobilom TATRA T 815. Nakladanie na nákladné auto je zabezpečené lopatovým nakladačom CAT 950K.

Inde sa používali vrtacie kladiva typu VK 15, VK 22 + vrtné pneumatické podpery PP 100 a 80, T 100, PT 1000, vrtnými súpravami BUA 21/9 v počte 4 ks, BBC 120F - 2 ks, lopatovými nakladačmi NL-12 V, NL-15 V a PPN-1S. Pri razení väčších profilov a pri dobývaní sa používali a vyššie uvedené nakladacie zariadenia, ďalej MIS 1P, stavebné stroje - nakladače typu UNC 200 a 201, KNA 250, KNB 250 a ďalšie. Pre vrtanie dlhých vrtov sa používali vrtné súpravy PVS 1, BUA 21/9, NKR 100, samohybné vrtné vozy SVV 2, LKT-80, PNV 2A, LKT 2V/P.

Na razenie komínov vrtno-trhacími prácami sa používajú v organizácii SMZ, a.s. Jelšava raziace plošiny typu RP-3 v počte 2 ks, na ktorých sa pred každým novým razením vykoná revízia a povoľuje riadna jazda osôb podľa úpravy SBÚ č. 5/1983 v znení úpravy SBÚ č. 55/1986.

Odťažba rúbaniny sa vykonáva vyššie uvedenými prepravníkovými nakladačmi a nákladnými autami. V SMZ, a.s. Jelšava hlavné banské diela majú počvu vybetónovanú. Celková dĺžka dopravných ciest pre BBM je v SMZ Jelšava 21 km. V ostatných organizáciách asi 2 km a doprava je vykonávaná pomocou nákladných vozidiel TATRA. Inde sa odťažba zabezpečovala aj škrabákovými vrátkami ŠV-20 a ŠV-30.

Pre všetky stroje s naftovými motormi pracujúce v podzemí organizácie SMZ, a.s. Jelšava, je povolené používať hasiace zariadenie so stabilným rozvodom a prenosný hasiaci prístroj CO₂ typu S 5 Kte. Hasiace zariadenie so stabilným rozvodom je povolené montážnej

organizácii Lub`Tec – SK s.r.o. INDUSTRIAL EQUIPMENT, Hliník 2, 977 01 Brezno. Táto organizácia nemá sídlo v úradnom obvode OBÚ v Košiciach.

5.2.2 Povrchové dobývanie

5.2.2.1 Dobývanie

Dobývanie ložísk vyhradených a nevyhradených nerastov sa v prevažnej časti vykonáva lomovým spôsobom v ťažobných rezoch v jamových a stenových lomoch rozpojovaním suroviny pomocou trhacích prác veľkého rozsahu (clonové odstrelý) ako aj malého rozsahu s doplnkovým druhotným rozpojovaním hornín trhacími prácami.

Dobývanie štrkov, pieskov a tehliarskych surovín sa vykonáva pomocou diesel - hydraulických rýpadiel a nakladačov, buldozéro a korečkových rýpadiel.

V organizácii Danucem Slovensko a.s v DP „Čaňa“ sa dobývanie vykonáva pomocou plávajúcich ťažobných zariadení.

Cementárske, keramické a niektoré ostatné nerastné suroviny sú dobývané bežnými rýpadlami a stavebnými strojmi používanými na zemné práce mechanickým rozpojovaním v ťažobných rezoch alebo lávkach.

Dobývanie stavebných surovín a vápencov sa vykonáva klasickým etážovým spôsobom pomocou clonových a pätných odstrelov a trhacími prácami malého rozsahu pri druhotnom rozpojení.

5.2.2.2 Strojné a elektrické zariadenia

Pri povrchovom dobývaní sa preprava pri ťažbe a nakladaní vyťaženej suroviny od lomovej steny do výsypiek zabezpečuje rýpadlami a nakladačmi typu DH 411, DH 103, DH 421, DH 641, DH 441, DH 112, DH 113, DH 101, DH 103, elektrifikovaným nakladačom typu E 302, nakladačmi so spaľovacími motormi KNA 250, KNB 250, UNC 200, UNC 201, UNK 320, UNC 151, UN 053, KOMATSU WA 320, KOMATSU WA 380, KOMATSU WA 470, UDS, nakladačom HON 053, CAT 950 G, CAT 962 G, CAT 320 B, CAT 322 C, CAT 325, CAT 330, CAT 345, CAT 428 B, KOMATSU PC 240 NLC - 7, LIEBHERR 551, MPT 71A, UNEX SEGBOGEN SM 15, NOW HOLLAND W 150, SCHAEFF ITC 312, SCHAEFF HR 18, DAEWOO 14, JCB 3CX a 2CX, FIAT HITACHI a L 39. Je potrebné konštatovať, že organizácie postupne obmieňajú starú techniku za modernejšiu a bezpečnejšiu.

Na skrývkové práce, začisťovanie etáži, zdvíhanie rozvalov po trhacích prácach, úpravu ciest a natláčanie materiálu pri expedícií slúžia buldozéry typov DZ 109, DZ 100, DZ 117, T 130, T 135, T 170. Aj v tejto oblasti je vidieť trend modernizácie, pretože boli nasadené aj nové buldozéry výrobcov Komatsu či Caterpillar.

Spôsob dopravy rúbaniny od rýpadiel a nakladačov do primárneho drviča sa uskutočňuje predovšetkým nákladnými motorovými automobilmi značky Tatra, ale sú používané aj vozidlá typu CAT 775, Scania a osvedčené Belaz-y. Doprava nákladnými autami typu: T-148, T-815, TATRA JAMAL, PV3S, Š 706, dumprami Belaz, Kamaz, MANN E 2000, KOMATSU, JCB 525, HM 300, VOLVO A 25 C a CAT 771 D. Organizácie nasadzujú nové vozidlá rôznych typov, ktoré sú modernejšie a bezpečnejšie.

Samotná úprava spočívala v prevažnej miere v drvení vyťaženého materiálu drvičmi a mlynmi a následne triedením frakcií triedičmi. V úpravárenských linkách sa ďalej používajú ostatné strojno-technologické zariadenia, akými sú podávače, dehydrátory, cyklóny a najmä pásové dopravníky (cca 490 ks) šírke pásov od 400 do 1000 mm. Drvenie vyťaženého materiálu sa vykonáva pomocou drvičov typu V 6, 7, 8, 9, 10 - 2N, NORDBERG LT – 105 s odhlinením, kužeľových DKT 1064, DKT 900/55, METSO GP200 s/n, odrazových typu DUOPACTOR, Hydrocom, ComecSand, SBM 12 – 10-4 EX a typu JM 907 H 3000, SWEDALA ARBRA – HJ 12 a drvičov DCD 800/600, DDX 1200/1000, KHR 800/800 a NP 1110.

Na vrtné práce za účelom výkonu trhacích prác sa používajú vrtné súpravy, a to predovšetkým LVE 70, LVE 80, SLVE 80 a SLVE 81 s pneumatickým príklepom. Pri tejto činnosti sa používajú aj zahraničné vrtné súpravy firmy Böhler radu BPI. Ďalším typom zahraničnej vrtnej súpravy je pneumatická súprava firmy Atlas Copco typ ROC 701 slúžiaca na všestranné použitie. Všetky funkčné pohony sú ovládateľné stlačeným vzduchom z centrálnej kompresorovne. Výrobu stlačeného vzduchu zabezpečujú aj stacionárne piestové kompresory typu 4 DSK 450, DK 280, DK 320, DK 661 a PKD 12.

Charakter elektrických zariadení a rozvodov je v jednotlivých dozorovaných organizáciách rozdielny a odpovedá druhu vykonávanej činnosti, resp. spôsobu ťažby:

- Povrchové banské prevádzky sú zásobované elektrickou energiou z elektrizačnej sústavy SE, a.s. cez vstupné trafostanice zo samostatných 22 kV vedení pri použití napät'ovej sústavy 22/0,4 kV. Trafostanice a príslušné rozvodné zariadenia sú majetkom organizácii. Veľmi malá časť organizácii (cca 2 %) pri svojej činnosti využíva časť príkonu transformátorov od dodávateľa elektrickej energie, t.j. VSE a SSE. Použité sú všetky jestvujúce typy trafostaníc a rozvodní pri použití transformátorov s príkonmi 1 250, 1 000, 800, 630, 400, 250, 160, 100 a 25 kVA.
- Pri vrtných prácach sú prispôbené relatívne častému premiestňovaniu s prevádzkou zabezpečenou dočasnými elektrickými pripojeniami na pracoviská.
- Osobitne špecifické sú podmienky pre elektrické zariadenia používané v organizácii NAFTA a.s.. S ohľadom na prostredie s nebezpečenstvom výbuchu horľavých plynov a pár vyskytujúcich sa pri vrtných prácach a pri ťažbe zemného plynu, sú osobitné požiadavky na vyhotovenie elektrických inštalácií a zariadení aj na odbornú spôsobilosť obsluhy a údržby. Pre ťažbu plynu sú vybudované stabilné zariadenia a rozvody na štyroch ťažobných strediskách v rámci organizácie, a to Stretava, Senné, Moravany a Trebišov. Vrtne súpravy používané v organizácii sú: GVS 1060, BIR 8005 a DIR 3009. K zariadeniam vrtných súprav patria: elektrocentrála Caterpillar 320 kVA a elektrocentrála 75 kVA.
- Osobitný spôsob napájania elektrickou energiou si vyžadujú pohony plávajúcich ťažobných zariadení pre ťažbu štrkov z vody a to napät'ovou sústavou s izolovaným uzlom a strážičom izolačného stavu. Sú to štrkoviská v ťažobných prevádzkach Geča a Milhošť. Ako ťažobné stroje sú použité plávajúce korčekové rýpadlo PKR-150 (150 kW) a plávajúci korčekový elevátor PKE-100 (110 kW). Na ťažobné korčekové rýpadlo PKR – 150 bol stabilne namontovaný dieselaagregát CAT GH 200. Celkový inštalovaný príkon transformátorov na oboch prevádzkach je 2,52 MVA a celkový inštalovaný príkon spotrebičov je 2,145 MW.

Základné ochranné systémy pred nebezpečným dotykom sú nulovaním, zemnením v sústavách s izolovaným nulovým bodom, chráničmi a ďalšie.

Z hľadiska rozsiahlosti elektrických rozvodov a veľkosti inštalovaných výkonov spotrebičov je najväčším lom vo Včelároch organizácie Carmeuse Slovakia s.r.o., Košice. Celkový inštalovaný výkon všetkých spotrebičov vrátane úpravni je tu 5,8 MW a inštalovaný príkon transformátorov 5,07 MVA.

5.2.3 Výbušniny

Spotreba trhavín v dozorovaných organizáciách bola celkovo 1 531 162 kg (príloha č. 46).

Celkovo bolo spotrebovaných 174 915 ks rozbušiek, bleskovice boli spotrebované v množstve 41 214 bm (príloha č. 46).

Výbušniny sú skladované celkovo v 46 skladoch výbušnín z čoho 35 je povrchových a 11 podzemných (príloha č. 44).

V obvode pôsobnosti bolo vykonané celkovo 424 trhacích prác veľkého rozsahu.

V oblasti výroby, používania, skladovania, prepravy a evidencie výbušnín neboli v roku 2022 zaznamenané žiadne úrazy a mimoriadne udalosti.

5.2.4 Sprístupnené podzemné priestory

V obvode pôsobnosti úradu OBÚ v Košiciach je sprístupnených 8 jaskýň a to Belianska jaskyňa, Dobšinská ľadová jaskyňa, Ochtinská aragonitová jaskyňa, Gombasecká jaskyňa, jaskyňa Domica a Jasovská jaskyňa. Pri obci Krásnohorské Podhradie je pre verejnosť sprístupnená Krásnohorská jaskyňa a pri obci Lipovce jaskyňa Zlá diera v limitovanom režime. Posledné dve menované jaskyne prevádzkujú fyzické osoby. Ostatné jaskyne sú prevádzkované a udržiavané Štátnou ochranou prírody SR, Správou slovenských jaskýň Liptovský Mikuláš. Všetky jaskyne Národného parku Slovenský kras a Dobšinská ľadová jaskyňa sú začlenené do svetového prírodného dedičstva. Sprístupnené jaskyne poskytujú možnosť liečenia respiračných chorôb. Belianska jaskyňa je využívaná na liečbu dýchacích ciest počas celoročného obdobia.

V roku 2022 sa v uvedených jaskyniach zabezpečoval trvale bezpečný stav vykonávaním bežnej údržby.

V roku 2022 organizácia mesto Gelnica vykonávala bankú činnosť - udržiavanie starého bankého diela - dedičnej štôlne „Jozef“ v Gelnici a sprístupnenie verejnosti v rámci zriadeného bankého skanzenu ako podzemnej múzejnej expozície. Celkovo sa jedná o 350 m bankého diela štôlne „Jozef“ v k.ú. Gelnica.

V roku 2022 organizácia Obec Hnilčík vykonávala bankú činnosť – udržiavanie starého bankého diela štôlne „Ľudmila“ v časti Roztoky v bezpečnom stave a sprístupnenie verejnosti v k. ú. Hnilčík.

V roku 2022 organizácia Tovarišstvo Poráčskeho baníctva o. z. Poráč - Poráčska dolina vykonávala bankú činnosť – udržiavanie štôlne Peter, Pavol a Všetichsvätých v bezpečnom stave a sprístupnenie verejnosti v k.ú. Poráč.

V roku 2022 organizácia Banický cech Slovinky, o. z. Slovinky vykonávala sprístupnenie starého bankého diela štôlne „Geburda“ pre iné účely a práce na jej udržiavaní v bezpečnom stave, na základe rozhodnutia OBÚ v Spišskej Novej Vsi č. 409-1503/2020 z 19.10.2020 podľa „Plánu sprístupňovania bankých diel a starých bankých diel

v Slovinkách na iné účely a práce na ich udržiavaní v bezpečnom stave z mája 2020“ v k.ú. Vyšné Slovinky.

V roku 2022 organizácia Občianske združenie Banícky cech horného Spiša Poprad v mestskej časti Kvetnica vykonávala sprístupnenie starého banského diela štólne „Strieborná“ pre iné účely a práce na jej udržiavaní v bezpečnom stave, na základe rozhodnutia OBÚ v Spišskej Novej Vsi č. 429-1332/2020 z 31.07.2020 podľa „Plánu sprístupňovania starého banského diela pre iné účely, Poprad - Kvetnica, štôlna Strieborná z decembra 2019 v k.ú. Poprad.

V roku 2022 bolo organizácii Geo Tour o.z., Košice rozhodnutím č. 514-1270/2022 z 05.05.2022 povolené sprístupnenie starých banských diel „Dolný Rotenberg“ a „Horný Rotenberg“ na iné účely a práce na ich udržiavaní v bezpečnom stave v chránenom ložiskovom území „Smolník“ podľa „Plánu sprístupňovania starých banských diel „Dolný Rotenberg“ a „Horný Rotenberg“ na iné účely a postupu prác na ich udržiavaní v bezpečnom stave.“

Taktiež v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach je v katastrálnom území Červenica sprístupnené staré banské dielo – štôlna Jozef a to na základe rozhodnutia OBÚ v Košiciach č. 189-1433/2015-IV z 26.5.2015 o povolení banskej činnosti – sprístupňovania starých banských diel (štólne Jozef) na iné účely a prác na ich udržiavaní v bezpečnom stave pre organizáciu Slovenské opáľové bane, s.r.o. , zmenené rozhodnutím HBÚ v Banskej Štiavnici č. 836-1784/2015 z 3.11.2015.

5.2.5 Osobitné zásahy do zemskej kôry

V rámci osobitných zásahov do zemskej kôry Nafta a.s. monitorovala ložiskové objekty výhradného ložiska Ptrukša pre podzemné uskladňovanie zemného plynu a spresňovala znalosti o tlakových a objemových pomeroch v rámci pokračujúceho dobývania ložiska. Organizácia likvidovala vyťažené banské vody zatláčaním do podzemných priestorov po odťažení primárnych zdrojov horľavého zemného plynu na sondách Senné 13, Ptrukša 35 a Trhovište 42 v množstve 3281,3 m³.

V určenom Chránenom území Poprad na ochranu prírodnej horninovej štruktúry vhodnej na využívanie geotermálnej energie priemyselným spôsobom bol vykonávaný organizáciou SCHEIDEGGER TRAINING INSTITUTE EUROPE s.r.o., Bratislava povolený osobitný zásah do zemskej kôry – využívanie geotermálnej energie na vykurovanie priestorov aquaparku a hotela.

5.2.6 Ostané činnosti vykonávané bankým spôsobom

Geofyzikálne a vrtné práce:

- ENVIGEO, s.r.o. v rámci svojej činnosti zrealizovalo 107 vrtov v celkovej dĺžke 3900 m.
- Donna s.r.o. v rámci svojej činnosti zrealizovalo 30 vrtov v celkovej dĺžke 1170 m.
- GEOVRTY - DRILLROCK, s.r.o. v rámci svojej činnosti zrealizovalo 5 vrtov v celkovej dĺžke 495 m.
- Hydrostatik s.r.o. v rámci svojej činnosti zrealizoval 1 vrt v celkovej dĺžke 100 m
- Rhodes Slovakia s.r.o. v rámci svojej činnosti zrealizovali 2 vrty v celkovej dĺžke 5203 m.

- GEP vrty s.r.o. v rámci svojej činnosti zrealizovalo 19 vrtov v celkovej dĺžke 1470 m.

5.2.7 Vyhradené technické zariadenia

5.2.7.1 Oprávnenia na činnosti na vyhradených technických zariadeniach

V roku 2022 sa nevydali žiadne oprávnenie na činnosti na vyhradených technických zariadeniach. Oprávnenie na činnosť na vyhradených technických zariadeniach pre organizácie vydáva oprávnená právnická osoba, ktorá má na to oprávnenie vydané HBÚ Banská Štiavnica.

5.2.7.2 Osvedčenia revíznych technikov vyhradených technických zariadení

Osvedčenie o odbornej spôsobilosti revíznym technikom vydáva oprávnená právnická osoba, ktorá má na to oprávnenie vydané HBÚ Banská Štiavnica. V sledovanom období neboli zistené žiadne dôvody, na základe ktorých by bolo potrebné odňať osvedčenie o odbornej spôsobilosti revízneho technika.

5.2.7.3 Prehľad významnejších vyhradených technických zariadení

V oblasti pôsobnosti dozoru sa používajú vyhradené technické zariadenia v týchto počtoch:

Vyhradené technické zariadenie

Tlakové nádoby		400 ks	
Zdvíhacie zariadenia		123 ks	
Plynové zariadenia		262 ks	
Kotle s konštrukčným tlakom nad 1,6 MPa		7 ks	
Kotle s konštrukčným tlakom do 1,6 MPa		2 ks	
Elektrické zariadenia			celkový príkon
- počty a príkon transformátorov:	25 MVA	2 ks	50 MVA
	10 MVA	1 ks	10 MVA
	6,3 MVA	1 ks	6,3 MVA
	4 MVA	2 ks	8 MVA
	2,5 MVA	4 ks	10 MVA
	1,6 MVA	3 ks	4,8 MVA
	1,25 MVA	1 ks	1,25 MVA
	1 MVA	61 ks	61 MVA
	800 kVA	1 ks	0,8 MVA
	630 kVA	23 ks	14,49 MVA
	500 kVA	3 ks	1,5 MVA
	400 kVA	42 ks	16,8 MVA
	320 kVA	2 ks	0,64 MVA
	315 kVA	5 ks	1,575 MVA
	250 kVA	9 ks	2,25 MVA
	200 kVA	2 ks	0,4 MVA
	193 kVA	1 ks	0,193 MVA

160 kVA	18 ks	2,88 MVA
100 kVA	6 ks	0,6 MVA
63 kVA	5 ks	0,315 MVA
50 kVA	0 ks	

spolu počet: **192 ks 193,8 MVA**
Celkový inštalovaný príkon transformátorov je 193,793 MVA

5.3 Banská záchranná služba

Podľa § 7 zákona SNR č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov v obvode pôsobnosti výkonu hlavného dozoru úradu je zriadená závodná banská záchranná stanica (ďalej len „ZBZS“) ZBZS Východ organizácie NAFTA a.s. Bratislava (ďalej len „organizácia“) pod organizačným vedením Hlavnej banskej záchrannej stanice Malacky organizácie. ZBZS mala 20 dobrovoľných záchranárov. Predpísané úlohy plnila účasťou na školeniach, praktickom výcviku potápačov a lezcov, spoločných cvičení a pri plánovaných zásahoch na plynových sondách a zberných plynových strediskách pri ťažbe a úprave horľavého zemného plynu v DP „Kapušíanske Kláčany“, „Žbince“, „Pavlovce nad Uhom I“ a „Pozdišovce I“

ZBZS organizácie SMZ, a.s. Jelšava, pod organizačným vedením HBP, a.s. Prievidza, odštepny závod Hlavná banská záchranná stanica mala 17 aktívnych banských záchranárov. Predpísané úlohy plnila účasťou na školeniach, praktických výcvikoch a plánovaných zásahoch v prevádzkach organizácie SMZ, a.s.

Hlavná banská záchranná stanica Prievidza zabezpečovala banskú záchrannú službu v obvode pôsobnosti úradu v organizáciách Slovenské opáľové bane s.r.o., Prešov, GEMER – ORR, s.r.o., VSK, s.r.o. Novoveská Huta, SLOVMAG, a.s. Lubeník, Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšťa, DANUCEM Rohožník a.s., Carmeuse Slovakia, s.r.o, Calmit, s.r.o., Bratislava, MEOPTIS, s.r.o., Bratislava, EUROTALC, s.r.o., METROSTAV a.s., Bratislava a TuCon a.s. Žilina (razenie diaľničného tunela „Diaľnica D 1 Prešov – západ – Prešov – juh“ a tunela R4 Bikoš).

6 BANÍCTVO A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

6.1 Odvaly, výsypky a odkaliská

Úrad eviduje v svojej miestnej pôsobnosti spolu 42 odvalov zaradených do kategórie B a odkaliská zaradené ako úložiská odpadov z ťažobného priemyslu do kategórií A a B. Pričom v kategórii A sú evidované 3 odkaliská a v kategórii B je evidovaných 5 odkalísk. Úrad taktiež eviduje nezaradené 4 odkaliská, na ktorých je uložený odpad z ťažobného priemyslu (tieto úložiská nie sú zaradené do príslušnej kategórie z dôvodu, že ich pôvodca v čase vzniku tejto legislatívnej požiadavky už neexistoval alebo už bol v úpadku).

Evidencia odvalov, výsypiek a odkalísk je uvedená v prílohách č. 47 a č. 48.

Úrad vykonal v roku 2022 v súčinnosti s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky štátny dozor na úložiskách kategórie A a B v zmysle schváleného plánu inšpekcií na úložiskách odpadov z ťažobného priemyslu.

6.2 Rekultivácia plôch

V roku 2022 organizácia Ing. Anton Bujňák – SVIP na lokalite Šarišské Michaľany v rámci likvidácie vyťaženého priestoru vykonávala technickú úpravu svahov a vyťaženej plochy v rozsahu 0,20 ha.

Organizácia Lom Drienovec s.r.o. pri činnosti vykonávanej bankým spôsobom vytvárala záverné steny so sklonom 60°.

Organizácia CRH (Slovensko) a.s. v DP „Čaňa“, k.ú. Geča pokračovala v rekultivácii parciel, na rekultiváciu sa využila technologická skrývka, ktorou sa zavázali vyťažené priestory v ťažobnom jazere. Na vrchnú časť rekultivovanej plochy sa ukladá orníčná vrstva.

Organizácia Carmeuse Slovakia, s.r.o. v DP „Včeláre“ vytvárala záverné steny so sklonom 70° a plánovaným generálnym uhlom 55°, kde na bermách sa časom vytvorí náletová vegetácia,

v DP „Trebejov“ sa pokračovalo v rekultivácii závernej lomovej steny na 3. etáži na západnej hranici DP a na korune lomu nad 5. etážou v severnej časti DP. V rámci rekultivácie sa vysadilo 200 stromčekov jelše a borovice.

Organizácia EUROVIA – Kameňolomy, s.r.o. v lome Dubina vykonávala rekultiváciu na pozemku KN-E č. 8428 a v lome Brehov na pozemku KN-E č. 175.

Organizácia LB MINERALS SK, s.r.o. v DP „Ťahanovce“ súčasne s postupom ťažby vykonávala aj zahľadzovanie následkov po ťažobnej činnosti, ako aj ochrannú rekultivačnú činnosť (vyžínanie, ochrana proti škodcom, postrek),

v DP „Michaľany“ bol v rámci rekultivácie prevážaný skrývkový materiál do vyťaženej časti ložiska.

Organizácia Pozemkové spoločenstvo urbarialistov v Batizovciach za rok 2022 v rámci likvidácie vydobyteho priestoru v DP Batizovce vykonali rekultiváciu podľa plánu rekultivácie

Organizácia Rudohorská investičná spoločnosť, a.s. na odkalisku Rožňava vykonávala v roku 2022 technickú rekultiváciu, a to vyrovnávanie priehlbín.

Organizácia NAFTA a.s. v roku 2022 v DP „Pavlovce nad Uhom I“ na vrte Stretava 3 ukončila povrchovú likvidáciu a odovzdala zre kultivovaný pozemok o rozlohe 0,2674 ha, na vrte Stretava 48 prebiehali práce na likvidácii bankého diela.

6.3 Ochrana povrchu

Organizácia Rudné bane, š.p. Banská Štiavnica v roku 2022 v lokalite Slovinky vykonávala meranie množstva a kvality vypúšťaných bankských vôd a pokračovali práce na odvádzaní bankských vôd zo štólne.

Ďalej bola vykonávaná pravidelná údržba odkalísk Smolník a Bodnárec a prebiehalo čistenie Rudnianskeho potoka pred vyústením odvodnenia zo štólne Rochus v Rudňanoch.

V DP Nižná Slaná po zatopení bankských diel došlo k vytekaniu banskej vody s vysokým obsahom železa a iných prímiesí do rieky Slaná, organizácia Rudné bane, š.p. realizovala zabezpečovacie, prieskumné a monitorovacie práce pre zníženie množstva vytekajúcich vôd zo štólne Marta.

Organizácia MEOPTIS, s.r.o. v DP „Košice“, na bani Bankov v roku 2022 prevádzkovala skládky interného odpadu na povrchu a jej rekultiváciu (ukladanie stavebného materiálu). Starostlivosť o skládku je zabezpečená podľa schváleného prevádzkového poriadku a na základe rozhodnutia odboru životného prostredia OU Košice.

Organizácia Gemerská nerudná spoločnosť a.s. Hnúšťa vykonáva ročné zameranie nivelačného bodového poľa, v súvislosti s meraním poklesov štátnej cesty III/531 013 Hnúšťa – Polom a taktiež v súvislosti s kontrolou stability ochranného piliera pod cestou zo strany zárezu. Výškové meranie sa uskutočnilo aj v roku 2022, na základe ktorého možno konštatovať, že pri všetkých meraných bodoch došlo k zanedbateľným zvislým posunom.

V DP „Prešov I - Solivary“ zabezpečovacie práce nie sú vykonávané a v teréne sú jasne viditeľné stopy po vytekaní soľanky vo forme zárezov a soľankových stružiek. V roku 2022 boli úradom vykonané prehliadky lúhovacích vrtov so zistením, že z ústí vrtov kvapkala soľanka do voľného prostredia. Za účelom riešenia nepriaznivej situácie v DP „Prešov I - Solivary“ sa v roku 2022 uskutočnili stretnutia zástupcov OBÚ Košice so zástupcami zainteresovaných s cieľom dohodnúť spoločný postup na zabránenie ďalších škôd na životnom prostredí, stabilizácii povrchu a trvalému zamedzeniu výtokov soľanky na povrch terénu a do povrchových vôd.